

د افغانستان اسلامی امارت

تفاهمنامه همکاری های علمی و
تخنیکی
میان
وزارت شهر سازی و مسکن
و
اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی

د بنار او کور جورونې وزارت
او
د تخنیکي او مسلکي زده کړو
اداري
ترمنځ
د علمي او تخنیکي مرستو هوکړه
لیک

سال ۱۴۴۵ مطابق ۱۴۰۲

کال ۱۴۴۵ برابر ۱۴۰۲

سريزه:

دغه سند د کور او بنار جوړونې وزارت او د تختنيکي او مسلکي زده کړو ادارې ترمنځ د پیلابلو موضوعاتو لکه: د تختنيکي او مسلکي زده کړو د بشوونيزو مرکزونو په لاره اچولو، د درسي کريکولم د جوړولو او له دولتي سرچينو خخه د ګډاپي ګټې اخيستې په تپاو، د همغږي او ګډاپو مرستو لپاره د علمي او تختنيکي ګډاپو کومکونو تفاهem په برکې نيسې.

مقدمه:

این سند دربرگیرنده تفاهem همکاری های علمی و تختنيکي مشترک جهت هماهنگی و تشریک مساعي درمورد راه اندازی مرکز آموزشهاي تختنيکي و مسلکي ، تهيه کريکولم درسي و استفاده مشترک از منابع دولتي در موارد مختلف ميان وزارت شهر سازی و مسکن و اداره تعليمات تختنيکي و مسلکي می باشد.

پس منظر:

۱. وزارت شهر سازی و مسکن

هسته ګذاري وزارت شهرسازی و مسکن در سال ۱۳۴۰ به حیث «مدیریت عمومی شهرسازی» در چوکات وزارت فوائد عامه وقت صورت گرفت. سپس به شکل تدریجی از سال های ۱۳۴۴ الی ۱۳۸۰ تحت نام های متفاوت در عرض اندام تشکيلات اداري حکومت های افغانستان منجمله در سال ۱۳۴۶ به نام ریاست عمومی شهرسازی و خانه سازی مسمی گردید. در سال ۱۳۵۷ با در نظرداشت پاليسی دولت همان وقت ریاست تعمیرات و ریاست شهرسازی که در چوکات وزارت فوائد عامه فعالیت داشت من حیث يك تصدی انتفاعی دولتی به نام «د شاري او تعمیراتي پروژو جورولو» انسټيتوت (شتپا) شروع به فعالیت نمود. در سال ۱۳۶۳ به نام انسټيتوت مرکزی پروژه سازی (پما) یاد شد.

در سال ۱۳۸۰ با روی کار آمدن دولت موقت جمهوري اسلامي افغانستان به منظور انسجام هر چه بهتر در زمينه شهرسازی و حل مشكلات شهری، وزارت شهرسازی و مسکن مجدداً عرض اندام نمود. در سال ۱۳۸۵ به اساس حکم مقام ریاست دولت جمهوري

پس منظر:

۱. د بنار او کور جوړونې وزارت

د بنار او کور جوړونې وزارت په ۱۳۴۰ ه.ش کال کې د هغه وخت د ټولګټو وزارت په چوکات کې د "بنار جوړونې لوی مدیریت" په توګه رامنځته شو. چې وروسته په تدریجی ډول د ۱۳۴۴ خخه تر ۱۳۸۰ ه.ش کلونو پوري د افغانستان د حکومتي اداري جوړښتونو په دنه کې په پیلابلو نومونو باندي چې له ډلې یې په ۱۳۴۶ ه.ش کال کې د بنار او کور جوړونې عمومي ریاست په نوم ونومول شو. په ۱۳۵۷ ه.ش کال کې د هماغه دولت د پاليسی سره سم، د تعميرونو او بنار جوړونې ریاستونو، چې د ټولګټو وزارت په چوکات کې یې فعالیت درلود، د بناري او تعمیراتي پروژو جورولو انسټيتوت (شتپا) په نوم یې د یوې انتفاعي دولتی تصدی په توګه په فعالیت پیل و کړ. په ۱۳۶۳ ه.ش کال کې د پروژو جورولو مرکزي انسټيتوت (پما) په نوم یاد شو.

په ۱۳۸۰ ه.ش کال کې د افغانستان د موقت اسلامي جمهوري دولت په راتګ سره د بنار جوړونې او بناري ستونزو د حل په برخه کې د غوره همغږي په موخه د بنار او کور جوړونې وزارت یو خل بیا خپل کار پیل کړ. په ۱۳۸۵ ه.ش کال کې د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت د مقام ریاست د حکم په اساس، په بناري برخو کې د ملي او نړیوالو پاليسيو په پام کې نیولو سره، د بناري پراختيا وزارت په نوم ونومول شو.

اسلامی افغانستان بر حسب پالیسی‌های ملی و بین‌المللی در عرصه های شهری، به «وزارت انکشاف شهری» مسمی گردید. در سال ۱۳۹۰ این وزارت به نام «وزارت امور شهرسازی» تغییر نام یافت و در سال ۱۳۹۶ به وزارت شهرسازی و مسکن تغییر نام یافت. متعاقبا در سال ۱۳۹۷ با مدغم شدن با اداره مستقل اراضی با وزارت شهرسازی مسکن و در سال ۱۴۰۱ بنابر فیصله کابینه امارت اسلامی افغانستان با جدا شدن بخش اراضی و مدغم شدن اداره زون پایتحت دوباره به وزارت شهرسازی و مسکن تغییر نام یافت.

در حال حاضر وزارت شهرسازی و مسکن یک نهاد شناخته شده دولتی و در راس سکتور شهری قرار داشته است که از حمایت احکام قوانین، پالیسی‌ها و مقررات امارت اسلامی افغانستان برخور دار می‌باشد. این وزارت سعی دارد تا ساختارهای اداری منظم را با بهترین معیارهای کاری، طرز العملهای واضح و سیستم خوب ارائه خدمات و گزارشدهی را به سطح ملی در هماهنگی با شرکای ذی‌دخل ایجاد نماید. این نهاد اجرائی مسئولیت ملی داشته و مصمم است تا ستراتیژی واضح عرضه خدمات را در امور پلانگذاری و توسعه شهری و ساختمانی جهت حفظ و بهبود منافع مردم افغانستان ایجاد نماید. مهندسان، انجینیران و کارمندان سطح مدیریتی این اداره از جمله بهترین کارمندان بوده که دارای تحصیلات عالی و موفق آن و تجربه کاری خوب در نهادهای چون خدمات ملکی، موسسات غیر دولتی ملی و بین‌المللی و سکتور خصوصی در سطوح مختلف مدیریتی دارا بوده، بناءً این تفاهم می‌توانند یک آغاز خوب برای رشد متعلمین نهادهای تحت چتر اداره تعلیمات تехنیکی و مسلکی و ایجاد هماهنگی در همکاری‌های علمی- تехنیکی میان طرفین خواهد بود.

په ۱۳۹۰ ه.ش کال کې ددې وزارت نوم د بنار جوړونې چارو وزارت او په ۱۳۹۶ ه.ش کال کې د بنار او کور جوړونې وزارت د ځمکو له څلواکې ادارې سره یو خای او په ۱۴۰۱ ه.ش کال کې د افغانستان د اسلامی امارت د کابینې د پرېکړې له مخې د ځمکو له څانګې خخه په جدا کولو او د پلازمینې زون ادارې په یو خای کولو سره یې نوم یو څل یا د بنار او کور جوړونې وزارت ته بدلون وکړ. په اوسيني وخت د بنار او کور جوړونې وزارت د یوه پېژندل شوی دولتي نهاد په توګه د بناري سکټور په سر کې خای لري، چې د افغانستان د اسلامی امارت د قوانینو، پالیسیو او مقرراتو له مخې یې ملاتېر کېږي.

دغه وزارت هڅه کوي، ترڅو له اړوندو اړخونو سره په همغږۍ په ملي کچه په غوره کاري معیارونو سره سمبال، منظم اداري جوړښتونه، روښانه کړنلارې او د غوره چوپرتیاوو د وړاندې کولو او راپور ورکولو سېستم رامنځته کېږي. دغه اجرائي او ګان ملي مسئولیت او هوه لري، ترڅو د افغانانو د ګټه د خوندي ساتلو او بنه والي لپاره د پلان جوړونې، بناري او ساختماني پراختیا په برخو کې د چوپرتیاؤ د وړاندې کولو لپاره یوه روښانه ستراتيژي رامنځته کېږي. ددې ادارې انجینران او د مدیريتي کچې کارکوونکي د هغو غوره کار کوونکو له ډلي خخه دي چې لوړې زده کېږي او یا له هېڅې خخه پورته زده کېږي لري او د ملکي خدمتونو، ملي او نړیوالو غیر دولتي موسسو او خصوصي سکتور په نهادونو کې د مدیریت په بېلابېلو کچو کې غوره کاري تجربه لري.

نو په همدي اساس، دغه تفاهم د تخنيکي او مسلکي زده کړو ادارې تر چتر لاندې موسسو د زده کونکو د ودې او د دواړو خواوو ترمنځ په علمي او تخنيکي مرستو کې د همغږۍ د رامنځته کولو لپاره یوه بشه پیل کېډاي شي.

۲. اداره تعلیمات تختنیکی و مسلکی:

رشد استعداد های مختلفه افراد بخصوص جوانان و نونهالان جامعه اعم از پسر و دختر وظیفه عمده هر دولت و حکومت بوده که رشد استعداد های تختنیکی و مسلکی همین قشر مستقیماً از وظایف اداره تعلیمات تختنیکی و مسلکی میباشد، روی این ملحوظ اداره تعلیمات تختنیکی و مسلکی نهادیست که به رشد این استعدادها در مجالهای مختلف تختنیکی و مسلکی و حرفوی میپردازد. و در نتیجه از طریق نیرو و قوای کار افغانی، سهمگیری جوانان وطن در عمران و بازسازی کشور و بهبود زندگی خانواده گی آنها تحقق میابد.

اداره تعلیمات تختنیکی و مسلکی به عنوان یک نهاد تعلیمی مستقل در سال ۱۳۹۷ از بدنه وزارت معارف جدا گردید. این اداره در راستای تربیه بیشتر نیروی شری ماهر، قوای کار فنی و حرفوی تختنیکی و مسلکی فعالیت مینماید.

اداره تعلیمات تختنیکی و مسلکی با ارایه خدمات آموزشی، (تعلیمات تختنیکی و مسلکی) بسیاری از جوانان و نوجوانان را بحیث افراد ماهر تربیه و تقدیم جامعه نموده است، این اداره فعالیت های تعلیمات تختنیکی و مسلکی خویش را در (383) نهاد تعلیمی توسط (۱۹۱) باب لیسه مسلکی که از ماین این تعداد لیسه ها، (۱۰) باب لیسه تعلیمات خاص ویژه (ناشنوایان و نابینایان) و (۱۹۲) باب انسستیوت های تعلیمات تختنیکی و مسلکی در بیشتر از (74) رشته در ۳۴ ولایت به پیش میبرد، نصاب اغلب رشته های تعلیمات تختنیکی و مسلکی طور عیار گردیده که حدود ۳۰٪ آموزش ها تیوریک و حدود ۷۰٪ آن عملی و پرکتیک میباشد، البته آموزش های پرکتیک عمدتاً در نهادها و ادارت همکار صورت میگیرد.

۲. د تختنیکی او مسلکی زده کرو اداره:

د خلکو په خانگری چول د هلکانو او نجونو په ګډون د ټولنې د څوان نسل د بېلابلو استعدادونو وده او پرمختګ، د هر دولت او حکومت له اساسی دندو څخه بلل کېږي، چې ددې ډلي د تختنیکی او مسلکی استعدادونو وده په مستقیم چول د تختنیکی او مسلکی زده کرو ادارې په دندو پورې اړه لري، نو له همدې امله د تختنیکی او مسلکی زده کرو اداره هغه بنسټه دی، چې په بېلابلو تختنیکی، مسلکی او حرفوی برخو کې ددې استعدادونو پر وده باندي بحث کوي. او په پایله کې د افغانی کاري څواک له لاري د هباد په ودانلولو او بیارغولو کې د هباد د خوانانو ونډه او د هغوي د کورني ژوند د بنه والي احساس کېږي.

د تختنیکی او مسلکی زده کرو اداره د یوه خپلواک بنوونیز بنسټ په توګه په ۱۳۹۷ ه.ش کال کې د پوهنې وزارت له بدنې څخه جلا شوه.

دغه اداره د ماهرب بشري نیرو او د تختنیکی، مسلکی او حرفوی کاري څواک د لا زیاتې روزنې په برخه کې کار کوي.

د تختنیکی او مسلکی زده کرو ادارې د بنوونیزو چوپرتیاوو (د تختنیکی او مسلکی زده کرو) په وړاندې کولو سره، ډېری څوانان او نوی څوانان د ماهرو کسانو په توګه روزلي او ټولنې ته ېې وړاندې کړي دي، دغه اداره خپل تختنیکی او مسلکی فعالیتونه د (۳۷۲) بنوونیزو نهادونو له لاري (۱۸۵) مسلکی لېسې چې ددې لېسو څخه ۱۶ بابه ېې د خانگر و زده کرو لېسې او ۱۸۶ بابه ېې د تختنیکی او مسلکی زده کرو انسستیوتونه چې له ۷۴ څخه زیاتې خانگې لري) په ۳۴ ولایتونو کې مخ ته وري، د تختنیکی او مسلکی زده کرو د ډېری خانگو بنوونیز نصاب داسې جوړ شوی دي، چې شاوخوا ۳۰٪ ېې نظری او ۷۰٪ ېې عملی او پرکتیکی بنه لري، البته د عملی زده کرو ډېری ېې په همکارو ادارو او بنسټونو کې ترسره کېږي.

فصل اول عمومیات

مبنا

ماده اول :

این تفاهمنامه بر مبنای بند بیستم فقره اول ماده هفتم قانون شهر سازی و مسکن، با در نظر داشت ماده هشتاد و ششم قانون کار بین طرفین عقد می گردد.

طرفین تفاهمنامه

ماده دوم:

وزارت شهر سازی و مسکن که در این تفاهمنامه وزارت نیز یاد میگردد و اداره تعلیمات و تحقیکی مسلکی که در این تفاهمنامه اداره نیز یاد خواهد شد و جمعاً هردو طرف به عنوان طرفین تذکر می یابند.

اهداف تفاهمنامه

ماده سوم:

۱. فراهم نمودن زمینه همکاری در طرح و تطبیق برنامه ها، سیمینار ها، ورکشاپ های تحقیقاتی، علمی و عملی در امور اکشاف شهری و ساختمنانی میان طرفین؛
۲. هماهنگ نمودن مسئولیت ها در راه اندازی برنامه های تحقیقاتی و سروی های مطالعاتی جهت رسیدن به نتایج مطلوب؛
۳. فراهم سازی تسهیلات و زمینه کار آموزی مرتبط به رشته دانش آموزان اداره تعلیمات تحقیکی و مسلکی؛ و
۴. زمینه سازی جذب فارغان موسسات تعلیمی در چارچوب تشکیلاتی وزارت.

اول خپرکی عمومیات

مبنا

اوله ماده :

دغه تفاهم لیک د کار قانون د ۸۶ مادې په پام کې نیولو سره د بنار او کور جوړونې قانون د اوومې مادې لوړۍ فقرې د شلم بند په اساس د دواړو خواوو ترمنځ لاسلیک کپوري.

د هوکړه

لیک خواوی

دویمه ماده:

پدې تفاهم لیک کې د بنار او کور جوړونې وزارت د وزارت او د تحقیکی او مسلکی زده کړو اداره د ادارې په نوم یادپری چې په ټوله کې دواړه خواوې د طرفینو په عنوان باندې یادپری.

د هوکړه لیک موخې

در پیمه ماده:

۱. د اپخونو ترمنځ د بناري او ساختمنانی پراختیا په چارو کې د پروګرامونو، سیمینارونو، خپرنيزو، علمی او عملی ورکشاپونو په طرحه او پلي کولو کې د مرستو زمینه برابرول؛
۲. مطلوبو پایلو ته د رسپدو په موخه د خپرنيزو پروګرامونو او مطالعاتی سروو د په لاره اچولو لپاره د مسئولیتونو همغیری کول؛
۳. د تحقیکی او مسلکی زده کړو ادارې د اروندو خانګو د زده کوونکو لپاره د کار زده کړي زمینه او آسانیاوو برابرول؛
۴. د وزارت په تشکیلاتی چوکاتې کې د سبوونیزو موسسو د فارغانو د جذب لپاره زمینه برابرول.

د تطبيق ساحه

خلورمه ماده:

۱. د تفاهم اړخونه کولی شي، چې په مرکزی ادارو سربېره، په خپلو دویمي او درېپمي واحدونو کې هم دې هوکره لیک کار زده کړو ادارې د بشونیزو
۲. د تختنيکي او مسلکي زده کړو ادارې د بشونیزو موسمو معرفي شوي کار زده کوونکي کولی شي چې د اړوندو مسؤولينو له منظوري خخه وروسته د هغو سيمو خخه چې د بنار او کور جوړونې وزارت تر پراختيایي پروژو لاندې دی لیدنه وکړي او د کار په جريان کې حرفوي او مسلکي زده کړې تر لاسه کړي.

اصطلاحات او لنډيزونه

پنځمه ماده:

- اصطلاحات
- ماده پنجم:
۱. کار آموز: دانش آموز يا فارغ موسسات تعليمي و تحصيلي اداره تعليمات تختنيکي و مسلکي که بمنظور سپري نمودن دوره کار آموزي به اداره همکار معرفی می شوند.
 ۲. دوره کار آموزي: عبارت از مدت زمان است که دانش آموزان يا فارغان در ادارات همکار جهت آموزش کار به شکل عملی سپري می نمایند.
 ۳. اداره همکار: طرف تفاهمنامه با اداره تعليمات تختنيکي و مسلکي و در اين تفاهمنامه وزارت شهر سازی و مسکن می باشد.

فصل دوم

تعهدات جانبین

تعهدات اداره تعليمات تختنيکي و مسلکي

ماده ششم:

- (۱) اداره تعليمات تختنيکي و مسلکي درمحدوده مقررات و لوايح مربوطه خویش بمنظور رشد ظرفیت دانش آموزان و فارغان خویش به موارد ذیل تعهد مینماید:

دویم خپرکي

د جانینيو ژمنې

د تختنيکي او مسلکي زده کړو ادارې ژمنې

شپږمه ماده:

- (۱) د تختنيکي او مسلکي زده کړو اداره د اړوندو مقرراتو او لوايحو سره سم د خپلو محصلينو او فارغانو د ظرفیت لوړولو او ودې په موخته په لاندې مواردو باندې ژمنې کوي:

۱. معرفی دانش آموزان تعلیمات تحقیکی و مسلکی همراه با معلومات مکمل و سوابق تعلیمی و تحصیلی آنها به هدف کارآموزی به وزارت؛
۲. تهیه و ترتیب کریکولم آموزشی و مواد درسی کارآموز در هماهنگی با ریاست منابع بشری وزارت شهرسازی و مسکن؛
۳. جلب توجه موسسات بین المللی و موسسات غیر دولتی ملی و بین المللی جهت غنا مندی (کمیت و کیفیت) برنامه های آموزش های تحقیکی و مسلکی؛ و تمویل برنامه های دروغ کارآموزی به گونه موثر؛
۴. همکاری با دانش آموزان یا فارغان در تهیه اسناد و پر نمودن فورمه جات جهت به دوره کارآموزی و رهنمائی های لازم در مطابقت با قوانین و اصول قابل تطبیق در اداره همکار؛
۵. معرفی متعلمین و محصلین نخبه و نو آور موسسات تعلیمات تحقیکی و مسلکی و همکاری در ترتیب تصدیقnamه با اداره همکار؛
۶. تهیه چپتر ها و قرطاسیه باب مورد نیاز به همکاری نهاد های مخیر و تمویل کننده در امورآموزش و پرورش؛
۷. تهیه لاک بوک و فورمه جات نظارتی بمنظور تنظیم بهتر دوره کارآموزی و نظارت آن.
۸. اخذ و شامل نمودن کارمندان رسمی به سطح بکلوریای وزارت شهرسازی و مسکن بدون اخذ امتحان کانکور در موسسات تعلیمات تحقیکی و مسلکی در دوره های آموزشی که ذریعه مکتوب رسمی معرفی میگردد.
۹. تدویر برنامه های آموزشی عملی و تحقیکی برای دریوران و کارمندان بخش تحقیکی وزارت.
۱. وزارت ته د کار زده کرپی په موخه د تعلیمی او تحصیلی اسنادو او بشپړو معلوماتو سره يو خای د ادارې د محصلينو معرفی کول؛
۲. د بنار او کور جوړونې وزارت د اړوند بشري سرچینو د ریاست سره په همغږي د کار زده کوونکو د بنوونیز نصاب او تدریسي موادو د کریکولم چمتو کول او جوړول؛
۳. د تحقیکی او مسلکی بنوونیزو پروګرامونو د بداینې لپاره د نړیوالو موسسو او ملي او نړیوالو غیر دولتی موسسو د پام را اړول؛
۴. د همکاري ادارې د نافذه قوانین او اصولو سره سم د کار زده کرپی دورې او اړینو لارښوونو لپاره د زده کوونکو یا فارغانو سره د اسنادو په چمتو کولو او د فورمه جاتو په ډکولو کې مرسته او همکاري؛
۵. د تحقیکی او مسلکی زده کړو موسسو د نوبنځرو زده کوونکو او محصلينو معرفی کول او له همکاري ادارې سره د تصدیق پانو په ترتیب کې همکاري کول؛
۶. د خیریه او تمویلونکو بنسټونو په مرسته د بنوونې او روزنې په چارو کې د اړتیا ور چپړونو او کتابچه جاتو چمتو کول؛
۷. د کار زده کرپی دورې د غوره تنظیم او له هغې خڅه د خارنې په موخه د لاک بوک او خارنیزو فورمه جاتو چمتو کول؛
۸. د ادارې په بنوونیزو مرکزونو کې د کانکور ازمونې له اخیستو پرته چې د رسمی مکتوب له لارې معرفی کېږي، د وزارت تر بکلوریا کچې پورې د رسمی کارکوونکو منل او شاملول؛
۹. د وزارت د تحقیکي خانګې د موټر چلوونکو او کارکوونکو لپاره د عملی او تحقیکي بنوونیزو پروګرامونو په لاره اچول؛

- (۲) اداره تعلیمات تехنیکی و مسلکی بمنظور گسترش و توسعه نهاد ها و موسسات تعلیمی تехنیکی و مسلکی در سطح کشور و کشف استعداد های شهروندان به موارد ذیل تعهد می نماید:
۱. ترتیب پلان های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت کاری بمنظور اولویت بندی تشخیص و تخصیص زمین برای اعمار مکان های آموزشی در محدوده پلان های شهری؛
 ۲. تشخیص ساحتات بمنظور احداث مراکز آموزشی در محدوده پلان های شهری و مجتمع های مسکونی با در نظرداشت نیاز های محل؛
 ۳. پیشنهاد تخصیص زمین مورد نیاز برای احداث مراکز آموزشی به مقام صالحه و سعی و تلاش در طی مراحل اختصاص زمین از طریق نهاد های مربوط با در نظر داشت احکام قانون تنظیم امور زمینداری و سایر قوانین نافذ؛
 ۴. ارسال اسناد و معلومات مفصل قطعه زمین ها اختصاص یافته به جانب وزارت جهت دیزائین و طراحی پلان ها و نقشه ها مورد نیاز؛
 ۵. تمویل مالی پروژه های اعمار تعمیر برای مراکز آموزشی دولتی از طریق پروژه های اکشاف خویش در هماهنگی با وزارت مالیه؛
 ۶. جلب توجه دونر های داخلی مانند سرمایه گذاران که در امور خیریه علاقمندی دارند و دونر های بین المللی در پرداخت وجه مصارف و تمویل پروژه های اعمار مکاتب و موسسات تعلیمی تехنیکی و مسلکی؛
 ۷. حفظ و مراقبت تعمیرات و ساختمان های اعمار شده در هماهنگی با اداره همکار؛
 ۸. ترمیم وسایل و ابزار تехنیکی، تجهیزات و وسایط نقلیه مربوط وزارت شهر و مسکن در مرکز و واحد های دومی و سومی در صورتیکه به اساس مکتب

- (۱) اداره په هپواد کې د بنوونیزو مرکزونو او بنستونو د زیاتوالی او پراختیا او همدارنگه د هپوادوالو د استعدادونو د موندلو په موخه په لاندې مواردو باندې ژمنې کوي.
۱. د بناري پلانونو سره سم د ادارې د بنوونیزو خایونو د جوړولو لپاره د څمکې د پېژندنې او څانګړنې د الويت بندی په موخه، د لنډمهاله، منځمهاله او اورد مهاله کاري پلانونو جوړول؛
۲. د څایي اړتیاوو په پام کې نیولو سره، د استونګنې بنستونو او بناري پلانونو سره سم د بنوونیزو مرکزونو د جوړولو په لپاره د ساحتو معلومول؛
۳. با صلاحیته مقام ته د بنوونیزو مرکزونو د جوړولو لپاره د اړتیا وړ څمکې د تخصیص وړاندیز کول او د څمکو چارو د تنظیم قانون او د هپواد، د نورو نافذه قوانینو د احکامو سره سم د اړوندو ادارو له لارې د څمکې د تخصیص په بهير کې هڅه او کوشښ کول.
۴. وزارت ته د ادارې د اړتیا وړ پلانونو او نقشو د طرڅې او جوړولو لپاره د تخصیص شویو څمکو په اړه د تفصیلی اسنادو او معلوماتو استول؛
۵. د مالیې وزارت سره په همغږی د څلې پراختیایی بودیجې له لارې د بنوونیزو مرکزونو د تعمیراتو جوړولو لپاره د پروژو تمویلول؛
۶. د بنوونیزو مرکزونو د ودانیزو پروژو د تمویل او د لګښتونو د ورکړې په برخه کې د کورنیو او نړیوالو ډونرانو او د هغو پانګکوالو چې په خیریه چارو کې د پانګونې لبوالیتا لري د پام را اړوول؛
۷. د همکاری ادارې سره په همغږی او همکاری د جوړو شویو تعمیرونو او ودانیو ساتنه او پال؛
۸. د وزارت اړوند د مرکز، دویمي او درېېمي واحدونو د تخفیکي وسایلو او ترانسپورتې وسایطو رغول، په هغه صورت کې چې د رسمي

رسمی مزین به مقام صالحه بخش مرتبط معرفی گردد.

۹. ارائه طرح ها و مقالات در مورد استفاده بهتر وسایل و ابزار تحقیکی و فنی و وسایل تکنالوژی ارتباطی و معلوماتی در ادارات دولتی و محیط شهری

مکتوب په اساس د اړوندي خانګې د با صلاحیته مقام لخوا ادارې ته معرفی شي؛

۹. په دولتي ادارو او بناري چاپېریال کې د تحقیکي، فني او معلوماتي تکنالوژي وسایل و خخه د غوره استفادې لپاره د طrho او مقالو پرواندې کول؛

تعهدات وزارت شهر سازی و مسکن

مادة هفتمن:

(۱) وزارت شهر سازی و مسکن در محدوده قوانین، مقررات و لوایح مربوطه خویش بمنظور رشد استعداد های کار آموزان به موارد ذیل تعهد مینماید :

۱. فرآهم سازی زمینه کارآموزی مرتبط به رشته برای کار آموز معرفی شده؛

۲. هماهنگی و تشریک مساعی بمنظور تهیه و ترتیب کریکولم، مواد و پلان درسی دوره کار آموزی؛

۳. فرآهم آوری ترانسپورت از مرکز و واحد های وزارت الی ساحات تحت پروژه های انکشافی بمنظور اكتساب معلومات عملی و فنی؛

۴. فرآهم سازی زمینه اشتراك و اكتساب معلومات کار آموزان از پروژه ها تحت کار ، انجام یافته و معطل شده وزارت بمنظور تحقیق و ارائه طرح های مشخص توسط دانش آموزان؛

۵. فرآهم آوری وسایل تحقیکی و ایمنی در جريان دوره کار آموزی برای کار آموزان؛

۶. همکاری در ایجاد فرصت های کاری و جذب کار آموز و استفاده از نیروی بشری جوان کشور؛

۷. شارت لست و شمولیت متعلمین و محصلین نخبه و نوآور که از طرف اداره تعليمات

د وزارت مکلفیتونه

اوومه ماده:

(۱) د بنار او کور جوړونې وزارت د خپلو اړوندو قوانینو، مقرراتو او لوایحو سره سم، د کار زده کوونکو د استعدادونو د ودې او پراختیا لپاره په لاندې مواردو باندې ژمنې کوي:

۱. د معرفی شوي کار زده کونکي لپاره د اړوندي خانګې سره سم، د کار زده کړي زمینه برابرول؛

۲. د کار زده کړي دورې د درسي موادو، پلان او کریکولم د چمتو کولو لپاره همغري او ګلېږي مرستې؛

۳. د عملی او فنی معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره د وزارت له مرکز او واحدونو خخه نیولې تر پراختیا په پروژو لاندې سیمو پورې د ترانسپورت چمتو کول؛

۴. د زده کوونکو له خوا د خپلې او روښانه طrho د وړاندې کولو په موخه د وزارت په ترسره شویو، کار لاندې او خنډول شویو پروژو کې د کار زده کوونکو د ګډون او معلوماتو ترلاسه کولو لپاره زمینه برابرول؛

۵. د کار زده کړي دورې په جريان کې د کار زده کوونکو لپاره د تحقیکي او ایمنی وسایلو برابرول؛

۶. د کاري فرصتونو په رامنځته کولو، د کار زده کوونکو په جذبولو او د هېواد د خوانې بشری نیرو خخه په استفاده کولو کې مرسته او همکاري؛

تخنیکی و مسلکی معرفی می شود بعد از اخذ امتحان در مرکز و واحد های دومی و سومی وزارت با در نظرداشت اصول و قوانین نافذ؛ (۲) وزارت شهر سازی و مسکن بمنظور گسترش و توسعه نهاد ها و موسسات تعلیمی تخنیکی و مسلکی در سطح کشور و کشف استعداد های شهروندان به موارد ذیل تعهد می نماید:

۱. طراحی و دیزاین پلان تفصیلی و نقشه های مورد نیاز زمین های اختصاص یافته برای اعمار دفاتر و مراکز آموزشی موسسات تعلیمات تخنیکی و مسلکی بصورت رایگان؛
۲. طی مراحل اسناد و ویژه پلان تفصیلی و نقشه های مورد نیاز برای اعمار دفاتر و مراکز آموزشی؛
۳. اعمار و ساخت دفاتر و مراکز تعلیمی موسسات تعلیمات مسلکی و تخنیکی در صورتیکه مصارف پروژه مذکور از طرف نهاد مربوط یا سایر نهاد های تمویل کننده تامین گردد؛
۴. ارائه رهنمود و همکاری های لازم در حفظ و مراقبت تعمیرات ساختمان های اعمار شده؛
۵. دعوت از کارمندان و دانش آموزان در کنفرانس ها، سیمینار های علمی و ورکشاپ های که در امور شهری و ساختمانی در صورتیکه برگزار گردد.
۶. همکاری در تهییه ترتیب پلان های کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت کاری بمنظور اولویت بندی تشخیص و تخصیص زمین برای اعمار مکان های آموزش های تخنیکی و مسلکی در محدوده پلان های شهری؛
۷. همکاری تخنیکی در طرح و دیزاین تسهیلات و زیربنا های مراکز آموزشی؛
۸. خریداری و تهیئة پرזה های مورد نیاز وسایل ، ابزار تخنیکی و وسایط نقلیه تحت ترمیم

۷. د نافذه اصولو او قوانینو سره سم، د ازمونیکی له اخیستو وروسته د وزارت په مرکز، دویمی او در پیمی واحدونو کې د هغو نخبه او نوبنتگرو زده کونونکو او محصلینو شارت لېست او استخدام چې د تخنیکی او مسلکی زده کړو ادارې لخوا معرفی کېږي؛

(۲) د بنار او کور جوړونې وزارت په هېواد کې د تعلیمی، تخنیکی او مسلکی بنسټونو او موسسو د زیاتوالی او پراختیا او همدارنګه د هېوادوالو د استعدادونو د موندلو لپاره په لاندې مواردو باندې ژمنې کوي:

۱. د ادارې د دفترونو او بنوونیزو مرکزونو د جوړولو لپاره په وریا چول د تخصیص شویو څمکو د تفصیلی پلان او اړتیا وړ نقشو ډیزاین؛

۲. د دفترونو او بنوونیزو مرکزونو د جوړولو لپاره د تفصیلی پلان او اړتیا وړ نقشو د اسنادو او وېزو کارونه مخته وړل؛

۳. د دفترونو او بنوونیزو مرکزونو جوړول، که چېږې د یادې پروژې لګښتونه د اړوندې بنسټ یا نورو تمولوونکو بنسټونو له خوا ورکړل شي؛

۴. د جوړو شویو تعمیرونو او ودانیو د ساتنې او پاملرنې په برخه کې د اړینو لارښوونو او همکاریو وړاندې کول؛

۵. د بناري او ساختماني چارو په کنفرانسونو، علمي سیمینارونو او ورکشاپونو کې د زده کونونکو او کار کونونکو د ګډون بلنه؛

۶. د بناري پلانونو سره سم د ادارې د بنوونیزو مرکزونو د تعمیرونو د جوړولو لپاره د څمکې د پېژندلو او خانګړنې د لومړیتوب په موخه، د لنډمهاله، منځمهاله او اورد مهاله کاري پلانونو په جوړولو کې همکاري؛

۷. د بنوونیزو مرکزونو د زېریناواو او آسانیاواو د طرحې او ډیزاین په برخه کې تخنیکی مرسته کول؛

- وزارت شهرسازی و مسکن بعد از مشوره تехنیکی و فنی، هیئت تехنیکی اداره تعليمات مسلکی و تехنیکی؛
۹. ملاحظه و نشر مقالات علمی و تحقیقی متعلمين و محلصلین مراکز آموزشی در امور انکشاف شهری، ساختمانی، استفاده و اختراعات و اکتشافات جدید در سطح دنیا در نشریات و ویب سایت رسمی وزارت.
۱۰. واگذاری دو باب تعمیر مرکز آموزشی حرفوی که قبلاً در ساحت ده سبز و بگرامی اعمار شده به جانب اداره.

۸. داداری د تехنیکی هیئت له فی او تехنیکی مشوری وروسته د وزارت د ارتیا ور تехنیکی وسایلو، پرزه جاتو، او تر ترمیم لاندی نقلیه وسابطه اخیستل؛
۹. په نړیواله کچه د بناري، ساختماني پراختیا او د نویو اختراعاتو او موندنو په برخه کې د وزارت به رسمي خپرونو او وېب پانه باندې ددې ادارې د بشونیزو مرکزونو د زده کوونکو او محصلینو د علمي او خپرنيزو مقالو کتل او خپرول؛
۱۰. د حرفوی زده کړو دوه باهه تعمیرونه چې وړاندې د ده سبز او بگراميو په سیمو کې جوړ شوي وو، د ادارې په واک کې ورکول؛

تعهدات مشترک

مادة هشتم:

۱. همکاری مشترک بمنظور ترتیب پلان و مواد درسي دروء کار آموزی؛
۲. همکاری مشترک در برگذاری ورکشپ ها و سیمینار های علمی و عملی؛
۳. استفاده مشترک از متخصصین و امکانات دست داشته هردو اداره غرض ارتقاء ظرفیت کارمندان، استادان و محصلین؛
۴. همکاری علمی و مسلکی کادر علمی هر دو اداره جهت غنی مندی برنامه های آموزشی تехنیکی و مسلکی؛
۵. همکاری مشترک جهت اختصاص زمین در پلان های شهری بمنظور ایجاد مراکز تعليمی و مسلکی و طی مراحل طراحی، دیزائین و ویزة پلان تفصیلی ساحه و نقشه های مورد نیاز تعمیرات و عمرانات؛
۶. همکاری مشترک در اختصاص وجهه مالی از طریق پروژه های انکشافی حکومت با هماهنگی وزارت محترم مالیه و یا تمویل

ګلهې ژمنې

اتمه ماده:

۱. د کار زده کړې دورې د پلان او درسي موادو د چمتوکولو لپاره ګلهې مرستې؛
۲. د علمي او عملی سیمینارونو او ورکشاپونو د ترسره کولو په برخه کې ګلهې مرستې؛
۳. د استادانو، محصلینو او کارکوونکو د ظرفیت لوړاوی په موخه د دواړو ادارو د شته امکاناتو او متخصصینو خڅه په مشترک ډول ګټه اخیستل؛
۴. د تехنیکی او مسلکی بشونیزو پروګرامونو د بلایې په پار د دواړو ادارو د علمي کادرونو علمي او مسلکي مرستې؛
۵. د بشونیزو او مسلکي مرکزونو د جوړولو، د ودانیو او تعمیرونو د ارتیا ور نقشو او د ساحې د تفصیلی پلان او وېزې د طراحی او ډیزائین کارونو د پرمخ بیولو لپاره په بناري پلانونو کې د ځمکې د تخصیص په برخه کې ګلهې مرستې؛
۶. د مالې له محترم وزارت او یا هم د خیریه تمویلونکو بنسټونو سره په همغږي د حکومت د پراختیایی پروژو له لارې د ادارې د بشونیزو

- کننده گان مخیر در احداث مراکز تعلیمی
تعلیمات علمی و مسلکی؛
۷. همکاری و مساعی مشترک در احداث و اعمار
مراکز کار و تولیدی برای فارغان موسسات
تعلیمات علمی و مسلکی؛
۸. همکاری مشترک در تهیه پلان های بهسازی و
سرمی های اقتصادی - اجتماعی و انجمنی
در برنامه ها و پروژه های انکشافی وزارت شهر
سازی و مسکن با استفاده از محصلان
موسسات تعلیمات تخصصی و مسلکی؛
۹. تدویر ورکشاپها و ارایه پرزنتیشن های مشترک
در بخش انکشاف شهری؛
۱۰. انتخاب محل تطبیق پروژه و دیزاین پروژه
توسط کارمندان تخصصی طرفین

فصل سوم

احکام نهایی

میکانیزم اجرایی و تطبیق تفاهمنامه

ماده نهم:

۱. کمیته مشترک از مسئولین ذیربطری طرفین
بمنظور تطبیق احکام این تفاهمنامه تعیین و
توظیف می گردد.
۲. کمیته مشترک جهت پیشبرد فعالیت ها و
تعهدات شامل این تفاهمنامه میکانیزم
مشخص را که شامل پلان کاری، مدت دوره
کار آموزی و بقیه موارد مهم می باشد، طرح و
تطبیق می نماید.
۳. اعضا کمیته مشترک به پیشنهاد ریاست
های پالیسی و پلان طرفین و منظوری مقامات
ذیصلاح طرفین تعیین و توظیف می گردند.

- مرکزونو د جوړولو لپاره د مالي بودیجې د
تحصیص په برخه کې ګلډی مرستې.
۷. د بنوونیزو مرکزونو د فارغانو لپاره د کار او
تولیدی مرکزونو د جوړولو او رامنځته کولو په
برخه کې ګلډی مرستې؛
- ۸ د وزارت په اقتصادی، ټولنیزو او انجینیری سروې
ګانو، د بنه والي پلانونو په جوړولو او نورو بېلابلو
پراختیایی پروژو او پروګرامونو کې د ادارې د
بنوونیزو مرکزونو د محصلینو خخه د ګټې اخیستې
په برخه کې ګلډی مرستې؛
۹. د بناري پراختیا په برخه کې د پرزنتیشنونو وړاندې
کول او د ورکشاپونو دایرول؛
۱۰. د اړخونو د تخصصی کار کوونکو له خوا د پروژې
د چیزاین او پلي کولو ئای تاکل؛

درپیم خپرکی

وروستی احکام

اجرايوی میکانیزم او د تفاهم لیک پلي کول

نهمه ماده:

۱. ددې تفاهم لیک د حکمونو د پلي کولو لپاره
د اړوندو اړخونو له مسئولینو خخه یوه ګله
کمیته تعیین او توظیف کېږي.
۲. ګله کمیته پدې تفاهم لیک کې د شاملو
فعالیتونو او ژمنو د ترسره کولو لپاره یو
مشخص میکانیزم چې کاري پلان، د کار زده
کړې دورې موده او نور مهم موضوعات پکې
شامل دي، طرحه او پلي کوي.
۳. د کمیټې غړي د اړخونو د پلان او پالیسی
ریاستونو په وړاندیز او د اړوندو خواوو د
باصلاحیته مقاماتو په منظوری تعیین او توظیف
کېږي.

مکلفیت های کمیته مشترک

ماده دهم:

۱. تدویر جلسات جهت تهیه میکانیزم و ایجاد هماهنگی و انسجام در اجرای تعهدات طرفین؛
۲. نظارت از اجرای درست و بموقع تعهدات طرفین و حل مشکلات کار آموزان و یا مشکلات ناشی از تطبیق تفاہمنامه؛
۳. ارائه گزارش از فعالیت ها و مشکلات به مقامات رهبری ادارات مربوطه؛
۴. انجام مذاکرات روی مواد تفاہمنامه و در صورت نیاز تعديل، ازدیاد و حذف برخی از مواد آن به توافق طرفین؛ و
۵. ارائه نظریات و پیشنهاد بمنظور تطبیق هرچه بیشتر مواد تفاہمنامه به ریاست های ذیربسط طرفین

د کمپیتی مکلفیتونه

لسمه ماده:

۱. د اړخونو د ژمنو په ترسره کولو کې د همغږي رامنځته کول او د میکانېزم جوړولو لپاره د جلسه دایرو؛
۲. د اړخونو له خوا د شویو ژمنو د غوره او پر وخت ترسره کېدو خڅه خارنه او د کار زده کوونکو د ستونزو او یا هم د تفاہم لیک د پلي کولو له امله د رامنځته کېدونکو ستونزو حلول؛
۳. د فعالیتونو او ستونزو په تراو د اړوندو ادارو د رهبری چارواکو ته د راپور وړاندې کول؛
۴. د تفاہم لیک د موادو په اړه د خبرو اترو ترسره کول او د اړتیا په صورت کې، د اړخونو د موافقې له مخې د هغې د څینو مادو تعديل، زیاتول او لري کول؛
۵. د اړخونو اړوندو ریاستونو ته د تفاہم لیک موادو د پلي کولو په موخه د امکان ترحده د وړاندیزونو او نظریاتو وړاندې کول؛

تطبیق، نظارت و گزارش دهی مشترک از اجراءات

ماده یازدهم:

۱. ریاست امور متعلمين و محصلين در مرکز و در ولایت آمریت های تехنیکی و مسلکی از طرف اداره تعليمات تехنیکی و مسلکی مسئولیت گزارش دهی و تحقق موارد این تفاہمنامه را به عهده دارند.
۲. ریاست منابع بشری در مرکز و ریاست های شهر سازی در ولایات از طرف وزارت شهر سازی و مسکن مسئولیت گزارش دهی و تحقق موارد این تفاہمنامه را به عهده دارند.

د اجراءاتو تطبیق، خارنه او ګډه راپور ورکول

یوولسمه ماده:

۱. د ادارې له خوا د زده کوونکو او زده کړیالانو چارو ریاست په مرکز او تехنیکی او مسلکی آمریتونه په ولایتونو کې ددې تفاہم لیک د مواردو د ترسره کولو او راپور ورکولو مسئولیت پر غاره لري؛
۲. د وزارت له خوا د بشري سرچینو ریاست په مرکز او د بنار جوړونې ریاستونه په ولایتونو کې ددې تفاہم لیک د مواردو د ترسره کولو او راپور ورکولو مسئولیت پر غاره لري؛

د شخرو حل

دولسمه ماده:

هغه شخري يا اختلافات چې شايد ددي تفاهم ليک د پلي کولو او يا هم د هغې د مينځانګې د تفسير له امله د اړخونو ترمنځ رامنځته شي، د ګډې کمېټي له خوا د خبرو اترو له لاري حل کپري او که چېږي ګډه کمېټي و نشي وکولي چې اختلافات د خبرو اترو له لاري حل او فصل کپري، نو پدې صورت کې د دواړو خواوو د مسؤلینو او رهبري هيئت له خوا د هپواد د نافذه قوانینو په اساس حل او فصل کپري.

د کار زده کپري تصدیق پانه

ديارلسمه ماده:

د هري دورې په پاي کې د کار زده کپري دورې د پاي تصدیق پانه چې د وزارت د با صلاحیته مقاماتو د لاسليک لرونکې وي، کار زده کوونکو ته ورکول کپري.

د تفاهم ليک وخت

څوارلسمه ماده:

دغه تفاهم ليک د لاسليک له نېټې خخه تر (5) کلونو پوري اعتبار لري، او له پاي ته رسپدو نه وروسته د اړخونو په رضايت تمدید کډای شي.

فسخ

پنځلسمه ماده:

اړخونه کولي شي چې د موجه دلایلو په صورت کې د فسخې نه يوه میاشت وړاندې د رسمي مكتوب په لېرلو سره د مقابل لوري نه د تفاهم ليک د تولو يا خينو مواردو د فسخې غونښنه وکري.

مدت تفاهمنامه

ماده چهاردهم:

اين تفاهمنامه از زمان امضاء برای مدت (5) سال اعتبار داشته و با ختم معیاد آن به رضایت طرفین قابل تمدید می باشد.

فسخ

ماده پانزدهم:

طرفین میتوانند در صورت دلایل موجه، يك ماه قبل از فسخ برخى از موارد تفاهمنامه يا تمام انرا توسط ارسال مكتوب رسمي از جانب مقابل تقاضا نماید.

حل اختلاف

ماده دوازدهم:

كلیه اختلافاتی که ممکن است در اثر اجرای اين تفاهمنامه يا تفسير مندرجات آن بین طرفين رخ دهد، توسيط کميته مشترک از طريق مذاکره حل می گردد و در صورتيکه کميته مشترک نتوانند اختلافات را از طريق مذاکره حل و فصل نماید، از طريق مسئولين و هيئت رهبري هر دو طرف بر اساس قوانین نافذه کشور حل و فصل می گردد.

تصديق نامه کار آموزي

ماده سيزدهم:

تصديق نامه ختم دوره کار آموزي در ختم هر دوره مزين به امضاء مقامات صالحه طرفين به کارآموزان اعطاء می گردد.

د شخرو حل

دولسمه ماده:

هغه شخري يا اختلافات چې شايد ددي تفاهم ليک د پلي کولو او يا هم د هغې د مينځانګې د تفسير له امله د اړخونو ترمنځ رامنځته شي، د ګډې کمېټي له خوا د خبرو اترو له لاري حل کپري او که چېږي ګډه کمېټي و نشي وکولي چې اختلافات د خبرو اترو له لاري حل او فصل کپري، نو پدې صورت کې د دواړو خواوو د مسؤلینو او رهبري هيئت له خوا د هپواد د نافذه قوانینو په اساس حل او فصل کپري.

د کار زده کپري تصدیق پانه

ديارلسمه ماده:

د هري دورې په پاي کې د کار زده کپري دورې د پاي تصدیق پانه چې د وزارت د با صلاحیته مقاماتو د لاسليک لرونکې وي، کار زده کوونکو ته ورکول کپري.

د تفاهم ليک وخت

څوارلسمه ماده:

دغه تفاهم ليک د لاسليک له نېټې خخه تر (5) کلونو پوري اعتبار لري، او له پاي ته رسپدو نه وروسته د اړخونو په رضايت تمدید کډای شي.

فسخ

پنځلسمه ماده:

اړخونه کولي شي چې د موجه دلایلو په صورت کې د فسخې نه يوه میاشت وړاندې د رسمي مكتوب په لېرلو سره د مقابل لوري نه د تفاهم ليک د تولو يا خينو مواردو د فسخې غونښنه وکري.

انفاذ او تکثیر

شپارلسمه ماده :

انفاذ و تکثیر

ماده شانزدهم :

این تفاهمنامه در سه فصل و شانزده ماده در دو نسخه که هر نسخه حکم واحد را دارد و بعد از امضاء و مهر طرفین مدار اعتبار بوده و به واحد های دومی و سومی طرفین جهت تطبیق تکثیر می گردد.

دغه تفاهم لیک په دریو خپر کو، شپارسو مادو او دوو نسخو کې چې هره نسخه یې یو حکم لري، د اړخونو د لاسلیک او مهر خڅه وروسته د اعتبار وړ دي، او د اړخونو په دویمي او درېپمي واحدونو باندي د پلي کولو لپاره تکثیر کړي.

د بنار او کور جوړونې وزارت لخوا

د تخنیکی او مسلکی زده کړو ادارې لخوا

حمدالله نعمانې

مولوی غلام حیدر شهامت

د بنار او کور جوړونې وزارت سرپرست

د تخنیکی او مسلکی زده کړو ادارې سرپرست

(

) امضا

(

) امضا